АЖРИМ

(Даъво аризасини кўрмасдан қолдириш тўғрисида).

Қўқон шахар

2024 йил 13-февраль

Қўқон туманлараро иқтисодий судининг судьяси Г.Холматова раислигида, судья ёрдамчиси Д.Мамажоновнинг котиблигида, Данғара тумани Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши вакили У.Игамбердиев (ишончнома асосида), жавобгар вакили Т.Ёкибов (ишончнома асосида)ларнинг иштирокида, даъвогар Данғара тумани Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгашининг, "Абдусамад Ҳайдаров" фермер хўжалиги манфаатида, жавобгар "Миsavartex" МЧЖ ҳисобидан 155491910 сўм асосий қарз, 77745955 сўм пеня ундириш тўғрисидаги даъво аризаси бўйича кўзғатилган ишни суд ўз биносида очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

АНИКЛАДИ:

Иш хужжатларидан аниқланишича, "Абдусамад Ҳайдаров" фермер хужалиги (хужалик) ва жавобгар "Мизаvartex" МЧЖ (буюртмачи) уртасида 01.11.2021 йил куни "Пахта хом-ашёси ва уруғлик пахтани етказиб бериш ҳамда харид қилиш буйича" фьючерс шартномаси тузилган булиб, ушбу шартномага кура, даъвогар фермер хужалиги пахта хом-ашёси етказиб бериш, жавобгар эса, туловларни амалга ошириш мажбуриятини олган.

Шартномага асосан, даъвогар томонидан етказиб берилган пахта хом-ашёси учун жавобгар томонидан қисман тўловлар амалга оширилган бўлсада, қолган 155491910 сўм қисми шу кунга қадар тўланмаган.

Даъвогарнинг тўловларни амалга ошириш тўғрисидаги мурожаатлари жавобгар томонидан оқибатсиз қолдирилганлиги сабабли, даъвогар Данғара тумани Фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши, "Абдусамад Ҳайдаров" фермер ҳўжалиги манфаатида судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгар "Мusavartex" МЧЖ ҳисобидан 155491910 сўм асосий қарз, 77745955 сўм пеня ундиришни сўраган.

Даъвогар вакили суд мажлисида, фермер хўжалиги раҳбари суд мажлиси куни тўғрисида хабардорлигини, фермер хўжалиги манфаатида ўзи қатнашаётганлигини, жавобгар билан медиатив келишув тузилганлиги учун даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни сўради ва судга ариза ва медиатив келишувни тақдим қилди.

Суд мажлисида жавобгар вакили, даъвогар билан медиатив келишув тузилганлиги учун даъво аризани курмасдан қолдиришни суради.

Суд, даъвогар ва жавобгар вакилларининг тушунтиришларини, иш хужжатларини ўрганиб, далилларни текшириб чикиб, куйидаги асосларга кўра, даъвони кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Ишдаги хужжатларига кўра, "Абдусамад Хайдаров" фермер хўжалиги (хўжалик) ва жавобгар "Мизаvartex" МЧЖ (буюртмачи) ўртасида "Пахта хомашёси ва уруғлик пахтани етказиб бериш хамда харид қилиш бўйича" фьючерс шартномаси тузилган бўлиб, ушбу шартномага кўра, даъвогар фермер хўжалиги пахта хом-ашёси етказиб бериш, жавобгар эса, тўловларни амалга ошириш мажбуриятини олган.

Шартномага асосан, даъвогар томонидан пахта хом-ашёси етказиб берилган, жавобгар қабул қилиб олган бўлсада, тўловларни амалга оширмаган.

Даъвогарнинг етказиб берилган пахта хом-ашёси учун тўловларни амалга ошириш тўгрисидаги мурожаатлари жавобгар томонидан оқибатсиз қолдирилган. Шу сабабли, даъвогар жавобгар хисобидан 155491910 сўм асосий қарз, 77745955 сўм пеня ундиришни сўраган.

Бироқ, суд мажлисида, даъвогар ва жавобгар вакиллари ўзаро медиатив келишувга келишганлигини баён қилишиб судга тарафлар ўртасида тузилган медиатив келишувни такдим қилиб, даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни сўрашди.

Тарафлар ўртасида 2024 йил 2-февраль куни медиатив келишув тузилган бўлиб, унда даъвогар почта харажатини зиммасида колдириши, жавобгар "Musavartex"МЧЖ 155491910 сўм асосий карзни 20.02.2024 йил кунига кадар тўлаб бериши тўгрисида келишилган. Ушбу медиатив келишув медиатор иштирокида тузилиб, ваколатли шахслар томонидан имзоланган.

Иқтисодий процессуал кодексининг 131-моддасига асосан тарафлар низони келишув битимини ёки медиатив келишувни тузиб ҳал этиши мумкин. Келишув битими ёки медиатив келишув даъво тартибидаги ҳар қандай иш бўйича тузилиши мумкин.

Иктисодий процессуал кодексининг 107-моддасининг 5^3 -бандига кўра, тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилган бўлса, суд даъво аризани кўрмасдан қолдиради.

"Давлат божи тўғрисида" ги Қонуннинг 18-моддаси 1-қисми 9-бандида, агар тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилган бўлса, ариза кўрмасдан қолдирилганда, давлат божи қайтарилиши кўрсатилган.

"Медиация тўғрисида"ги Қонуннинг 17-моддасида, низо медиатив келишув билан медиация тартибида ҳал қилинган такдирда, тўланган давлат божи қайтарилиши белгиланган. Даъвогар "Давлат божи тўғрисида"ги қонунга асосан, давлат божи тўловидан озодлиги сабабли, судга давлат божи тўловисиз мурожаат килган.

Юқоридагиларга кўра, суд тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилганлиги учун даъвогарнинг даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Бинобарин, суд "Медиация тўгрисида" ги Қонуннинг 17-моддаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107-моддаси 5³-банди ва 195-моддаларини қўллаб,

АЖРИМ КИЛДИ:

Даъвогарнинг даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Ишда иштирок этувчи шахслар суднинг мазкур ажрими устидан шу суд орқали, бир ойлик муддат ичида Фарғона вилоят судининг иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъатига апелляция шикояти (протести) келтиришга ҳақли.

Раислик қилувчи:

Г.Холматова

